

ІБЦ – осередок виховання школярів

В.В. Світашова, завідувач бібліотечно-інформаційного центру Харківської ЗОШ № 167

Бібліотечно-інформаційний центр ХЗОШ № 167 є осередком, який забезпечує юним читачам безкоштовний та оперативний доступ до інформаційних ресурсів. У сучасному інформаційному центрі дитина починає своє перше знайомство з інформаційною культурою, і завданням центру є не тільки створення та забезпечення можливостей доступу читачів до інформаційних ресурсів, але й пошук нових підходів до підготовки користувачів, які б володіли сучасними методами багатоаспектної інформаційної діяльності.

Розвиток інформаційної культури починається з розуміння ролі інформації в житті суспільства. Сучасний школяр має усвідомлювати, наскільки важливо володіти інформацією, зберігати її, систематизувати і передавати, а також він повинен розуміти, що комп'ютери відіграють особливу роль у вирішенні цих завдань.

Основними аспектами формування інформаційної компетентності читачів-учнів нашого інформаційного центру є:

- ✓ розуміння ролі інформації в житті суспільства;
- ✓ знання інформаційних ресурсів і готовність до сприйняття інформації;
- ✓ уміння ефективно здійснювати пошук та вибирати інформацію з різних джерел;
- ✓ здатність до аналітичної переробки, використання та створення нової інформації.

У бібліотечно-інформаційному центрі ХЗОШ № 167 активно використовуються новітні інформаційні технології. Центр вже має певний досвід виховання інформаційної культури у дітей та підлітків. Це досягається завдяки різним формам роботи – від індивідуальних та групових занять з основ бібліотечно-бібліографічних знань до навчання Інтернет-технологіям у центрі.

Наших читачів навчаємо комп'ютерної грамотності, разом зі школою готуємо компетентних користувачів комп'ютерних систем, які здатні самостійно обробляти текстову, графічну інформацію, працювати в комп'ютерних мережах, володіти навичками роботи з гіпертекстами та мультимедіа.

Бібліотекарі інформаційного центру разом із учнями гуртка «Інформаційна культура» проводять уроки з інформаційної культури школярів. Уроки мають за мету допомогти учням оволодіти знаннями, умінням і навичками інформаційного самозабезпечення навчальної, пізнавальної діяльності, раціональними прийомами самостійного пошуку інформації ручним та електронними способами.

ТЕМАТИКА УРОКІВ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНЯ-КОРИСТУВАЧА

1 клас. Екскурсія до бібліотечно-інформаційного центру. Вибір книги та її основні елементи. (Ознайомлення з книгою та бібліотечно-інформаційним центром).

2 клас. Подорож у країну «Журналія». Періодичні видання для учнів початкової школи. Огляд-реклама найцікавіших видань бібліотечно-інформаційного центру.

3 клас. Основні елементи книги. Книга незвичайна – книга віртуальна. Знайомство з довідково-енциклопедичними виданнями.

4 клас. Науково-пізнавальна, науково-художня та довідкова книга. Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки.

5 клас. Ознайомлення з сайтом бібліотечно-інформаційного центру. Безпечний Інтернет для дітей та підлітків.

6 клас. Книга і комп'ютер в інформаційному суспільстві. Самостійний пошук інформації.

7 клас. Віртуальні бібліотеки: мандрівка сторінками сайтів дитячих бібліотек України. Медіатека на сайті бібліотечно-інформаційного центру.

8 клас. Електронні бібліотеки на допомогу навчанню. Знамениті бібліотеки світу.

9 клас. Створення презентації. Інформаційний квест.

10 клас. Комп'ютерний мегаполіс. Пошук інформації в Інтернеті. Метапошукові системи, портали та каталоги Інтернет-ресурсів. Електронні бібліотеки.

11 клас. Використання веббіографії та складання власних списків веб-документів. Оцінка якості та критерії їх відбору.

В. В. Світашова, завідувачка бібліотеки ЗОШ № 167, м. Харків

БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ — ТЕРИТОРІЯ ЯКІСНОЇ ТА КОРИСНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

“ Разом із мінливим суспільством і новими завданнями освіти трансформується діяльність бібліотеки загальноосвітнього закладу. На етапі розвитку інформаційного суспільства шкільна бібліотека стає центром навчального процесу, а також майданчиком для педагогічних інновацій. Потужний, технологічно оснащений бібліотечно-інформаційний центр у навчанні школярів комплексу знань і вмінь у роботі з інформацією починає грати центральну роль.

Н. В. Крук

“ Та людина освічена, яка знає, де знайти те, чого вона не знає.

Г. Зіммель

Завантажуйте
презентацію за адресою:
<http://journal.osnova.com.ua/journal/44>

Сучасна шкільна бібліотека — інформаційний центр навчального закладу, мета якого — забезпечити інформаційні потреби й запити учнів і вчителів. Бібліотечний центр сприяє розвитку навчально-виховного процесу, забезпеченню базового рівня освіти, вихованню в учнів відповідальності, національної свідомості, формуванню в них потреб саморозвитку і вдосконалення. У сучасних умовах завданнями шкільного бібліотечно-інформаційного центру є не тільки бібліотечно-інформаційне обслуговування користувачів у забезпеченні всіх напрямків навчально-виховного процесу в засвоєнні як програмних, так і позапрограмних вимог, у самоосвіті та дозвільній діяльності, а й виховання в учнів інформаційної культури — сталого прагнення до пошуку інформації, свідомого добору джерел.

Бібліотечно-інформаційний центр Харківської загальноосвітньої школи I–III ступенів № 167 — це інформаційний, культурно-освітній, науково-дослідницький центр з новітніми технологіями, комфортними умовами для користувачів, автоматизованими технологічними процесами.

Робота в БІЦ орієнтована на застосування нових інформаційних технологій, сучасних технічних засобів, що дозволяють підвищити рівень інформаційної культури учнів, їх самостійної активності, а також кваліфікацію вчителів.

Користувачам запропоновано нові послуги. Серед них — безкоштовний доступ до мережі Інтернет, WI-FI зони, отримання інформації з першоджерел, періодики, електронних носіїв. Існує послуга отримання індивідуальних консультацій від бібліотекарів для пошуку інформації. Виконуються заявки на підбір необхідної інформації як із друкованих джерел, так і з ресурсів мережі Інтернет. Надаються й послуги ксерокопіювання, сканування, друку матеріалів з електронних носіїв. Так, за 2016 рік було виконано 1026 інформаційних запитів.

Учням і вчителям оперативно надається відкритий і вільний доступ до різноманітних інформаційних носіїв. Основною метою діяльності є повне і якісне задоволення всіх інформаційних запитів користувачів. Ефективність бібліотечного обслуговування залежить від знання працівниками читацьких потреб та інтересів.

Використовується така документація для організаційного обслуговування користувачів:

- × формуляри користувачів;
- × алфавітно-видова картотека віртуального ресурсу;
- × журнал заявок роботи на комп'ютерах з текстовим редактором, з електронними програмами, в Інтернеті;
- × журнал заявок на певну інформацію (зазначається тема, в якому вигляді, до якого терміну необхідно приготувати).

Застосування інформації на нетрадиційних носіях дозволяє організувати нові форми пізнавальної діяльності користувачів. БІЦ ХЗОШ

№ 167 — місце, де і дітям, і вчителям можна почитати книгу, зайнятися самоосвітою, здійснити спілкування за допомогою Інтернету, переглянути навчальний фільм, перевірити власні знання за допомогою тестів на комп'ютері, намалювати стіннівку, виконати домашнє завдання.

Одним із головних завдань БІЦ є забезпечення можливості швидкого та якнайповнішого доступу до інформаційних ресурсів: друкарського матеріалу, відео-, аудіо-, електронних носіїв, надання допомоги у використуванні інформаційних ресурсів (електронних підручників, енциклопедій, довідників, комп'ютерних тестів) для вирішення будь-якої задачі. Користувач ознайомиться зі всією інформацією й вибере те, що йому потрібно.

У межах БІЦ працюємо тільки з освітніми, пізнавальними програмами з предметів. Працювати з дисками в БІЦ можна як в інформаційному центрі, так і взяти додому на термін до 14 днів. Це здійснюється для того, щоб диски використовувалися, були в активному обігу серед учителів, дітей, батьків. Частіше за все використовуються електронні підручники, навчальні фільми, енциклопедії, конструктори, електронні лабораторні практикуми, тести з предметів, електронні бібліотеки, тренажери.

Учителі займаються самоосвітою, здійснюють пошук методичного матеріалу, працюють у проектах, створюють власні презентації. Учні готуються до участі в олімпіадах і проектах. Під час підготовки до написання роботи в Малій академії наук учень обирає свою тему, яка цікавить його, разом з учителем-наставником формулює її та починає самостійний пошук потрібної інформації. У результаті цієї роботи розвивається культура спілкування дитини з різними інформаційними носіями, вміння орієнтуватися і знаходити у величезному інформаційному просторі необхідні дані.

Наприклад, на диференційованих уроках географії, біології, історії застосовуються одночасно всі форми роботи з інформацією. Урок проводять з підготовкою мультимедійного устаткування, довідкового матеріалу, для установки електронних програм на комп'ютері. Діти розподіляються на групи. Кожна з них працює з різними носіями інформації: друкарські видання, електронні підручники, електронні довідники, енциклопедії, Інтернет, відеозаписи, аудіозаписи, і здійснює пошук додаткової інформації, а наприкінці уроку робить міні-звіт по кожній групі. Група, що має домашнє завдання — підготувати презентацію з теми, — демонструє її.

За такої форми роботи використовуються всі можливості, які надає інформаційний центр, задіяний увесь парк технічних засобів: Інтернет, принтер, ксерокс, сканер, проектор, комп'ютери. Діти вчаться здійснювати пошук інформації, відбирати потрібну інформацію, використовуючи уміння і навички роботи з технічними засобами, зокрема з комп'ютером.

Усі послуги, які надаються в БІЦ, безкоштовні.

З утворенням бібліотечного медійного центру тепер жоден відкритий захід не проходить без його участі. Проводяться творчі лабораторії щодо обміну досвідом, конференції, семінари, методичні об'єднання будь-якого рівня.

Педагогічна майстерність учителя тісно пов'язана з рівнем використання та поширення інформації. Рівень інформаційної культури вчителя безпосередньо впливає на його готовність до використання інноваційних педагогічних технологій, тому підвищення інформаційної культури педагогів є одним із важливих напрямків роботи нашого бібліотечно-інформаційного центру.

Інформаційне забезпечення навчального процесу, у першу чергу, полягає в налагодженій чіткій роботі щодо систематичного інформування вчителів, учнів про нові надходження літератури, підручників, періодичних видань; готуються інформаційні списки літератури за темами: «Урок як цілісна система», «Інтерактивні технології в навчально-виховному процесі», «Роль педагога у формуванні особистості дитини», «Організація методичної роботи в школі», «Робота з обдарованими дітьми», «Робота з важковиховуваними дітьми»; списки літератури до педрад; інформаційні бюлетені: «Учителю: досвід, технології», «Огляд педагогічної преси», тривають виступи на педрадах з інформаційними повідомленнями «Стан забезпеченості учнів підручниками». Проводимо «Дні інформації» для вчителів, учнів, батьків. Швидко та якісно подати потрібну інформацію допомагає **картотека віртуального ресурсу**. Бібліотечний центр надає допомогу вчителям, класним керівникам у підготовці та проведенні масових заходів з учнями (Дні знань, предметні тижні, вікторини, конкурси). Така робота центру сприяє підвищенню рівня бібліотечно-інформаційної культури педагогів та учнів.

Результатом нашої роботи є те, що було зроблено за допомогою медіаресурсів і в плані виховної роботи. Свої виховні заходи працівники БІЦ готують разом з активом центру та учнями гуртка «**Інформаційна культура**». Завжди цікавими є масові заходи: літературні кав'ярні,

флешмоби, інформаційні квести, ігри, вікторини, марафони, уроки-проекти, уроки-подорожі з використанням комп'ютерної техніки.

Так, цікавим, пізнавальним було проведення бібліофолькпаті «Свято хранителів мудрості» для учнів 5-х класів спільно з Харківською обласною бібліотекою для дітей. Під час свята учні ознайомилися з багатовіковою історією бібліотек світу, які завжди були для людини храмами мудрості, хранителями історичної пам'яті. Дізналися про найкращі, оригінальні та сучасні бібліотеки світу. Із застосуванням інформаційних технологій у БЦЦ проведено літературну кав'ярню «Час читати» з учнями 8-Г класу. Учні ознайомилися з життям та творчістю поетеси Лесі Українки, її мужністю та силою духу. Серед учнів 6-7-х класів проведено «Інформаційний квест».

Уроки із застосуванням проектної технології дають можливість активізувати та розвивати розумові й мовленнєві здібності дітей, їхнє мислення, пам'ять, привчають до уважності, спостережливості, відповідальності. Крім того, проектна робота в бібліотечно-інформаційному центрі дає учням великі можливості для успішної реалізації в майбутньому, сприяє розумінню потреби досягати мети шляхом свідомих зусиль. Так, разом з учнями 11-го класу було підготовлено урок-проект «Книга та комп'ютер в інформаційному суспільстві». Під час підготовки до захисту про-

екту учні перечитали багато додаткової літератури, користувалися Інтернет-джерелами, довідниками, енциклопедіями. Створювали власні презентації, інформаційні буклети. Відповідно до завдань учні набули власного позитивного досвіду та корисних дослідницьких навичок.

Учням 1-4-х класів дуже подобаються віртуальні подорожі, літературні вікторини за творами М. Носова, Ш. Перро, Г. К. Андерсена з демонстрацією уривків із мультфільмів, презентації на бібліотечних уроках «Перші книги», «Подорож у країну «Журналію», «Посвячення в читачі».

З метою популяризації літератури, підвищення культури читання, збільшення відвідувань до центру, виховання толерантності людських взаємин працівники БЦЦ організовують виставки, присвячені визначним датам, актуальним проблемам, святкам, інтерактивні виставки-презентації нових надходжень. Школярі початкової школи із зацікавленням ознайомлюються з новинками дитячої літератури. Особливою увагою та популярністю користуються тематичні полиці «Країна добрих казок», «Новини з книжкової полиці», «Разом з книгами до нових знань», «Дитина читаюча — людина успішна».

За допомогою медіаресурсів створюється відео- та аудіосупровід різноманітних заходів, присвячених життю та творчості видатних письменників, співаків, композиторів; на відзначення всесвітньовідомих і значних дат в історії людства.

Цікаво те, що за такої підготовки та проведення заходів діти стають не простими споглядачами, а й активними творцями сценарію заходу.

Практичний досвід свідчить, що для батьків важливі наші бібліотечні консультації. Це поради батькам з інформаційної допомоги у вихованні дітей, залучення їх до навчально-виховного процесу школи. Наш бібліотечно-інформаційний центр використовує такі методи роботи:

- * дні відкритих дверей;
- * оформлення інформаційного холдера для батьків з рекомендаціями та порадами щодо організації читання, Інтернет-безпеки;
- * участь у загальношкільних батьківських зборах та на засіданнях батьківської ради школи з інформацією про роботу бібліотечно-інформаційного центру, проблеми та способи їх вирішення.

Широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій забезпечує повноту й оперативність бібліотечно-інформаційного обслуговування всіх категорій користувачів.

Аналізуючи роботу бібліотечно-інформаційного центру, можна сказати, що створення БІЦ

До речі

- * Саме в бібліотеці, в самостійній роботі учня в інформаційному просторі формується вміння вчитися. Та сама якість, нерозвиненість якої була виявлена в учасників дослідження PISA. Але цю якість треба сформувати. Недостатньо посадити дитину в бібліотеці та сказати: «Ось ресурси. Шукай сам». Поруч із нею має бути людина, яка вміє добре орієнтуватися в цьому потоці інформації та організовувати його.
- * Саме бібліотека може створювати культурний простір школи. Той загальний культурний фон, який не рівнозначний навіть найкращому знанню навчальних предметів.

було своєчасним і необхідним. Потреба в бібліотечних послугах зростає, відвідуваність активізувалась. Учні мають широкі можливості самостійно займатися, використовувати будь-які види інформації. Викладачі витрачають менше часу на пошук необхідних навчальних матеріалів. У результаті бібліотечне обслуговування користувачів переходить на якісно новий рівень.

Ви витрачаєте багато часу на складання різноманітних переліків, розкладів, анкет, таблиць та іншої документації?

Цей щоденник складено саме для вас!

Щоденник класного керівника

Код: **20ШКК001** Ціна **50,00**

176 с., укр. мова, формат А5, м'яка обкладинка

Щоденник має зручну структуру, що відображає всі напрями роботи класного керівника:

- планування та організацію роботи з класом;
- контроль успішності учнів;
- планування роботи з батьками;
- участь у нарадах і роботі педагогічної ради школи та ін.

У додатках подано орієнтовану тематику батьківських зборів, зразки бланків для копіювання («Протокол батьківських зборів», «Облік відвідувань занять учнями класу», «Паспорт здоров'я», «Акт обстеження побутових умов сім'ї»).

Щоденник класного керівника надасть вам можливість чітко, вчасно та якісно виконувати свою важливу місію!